

DRAUGAS

ANTROJI DALIS • 1962 • MAIRONIO - METAI, GRUODŽIO 15 D. • DECEMBER 15, 1962 • PART TWO

MOKSLAS • MENAS LITERATŪRA

PO DVIDEŠIMTIES PAVASARIŲ

Vienai sukaččiai praėjus, o kiti artėjant

L. AUGŠTYS

Kazys Binkis niekada gyvenime nesu matęs, ir tokių, kurie nematė, be abejo, vis daugėja, o ir tų, kurie su poetu artimiau buvo pažįstami, skaičius mažėja, nes jei poetas būtų gyvenęs, kitamet švestų 70 metų sukaktį. Visa tai liudija šabloniška, tačiau labai reali teigima, kad laikas greit bėga. Štai, jau dvidešimt metų, kaip nebeturime „Šimto pavasarių“ autorius. Poetas gimė Gudeliuose, Papilio valsčiuje, Biržų apskr. 1893 m. lapkričio 4 d.

Apie savo vaikystę Kazys Binkis 1921 m. jo redaguotuose Vainikuose, kurie buvo išleisti su pažįstinti visuomenę su naująja poezija, taip rašo: „Iki 14 m. gyvenau Gudelių sodžiuje, teisingiau parovėjų ir šilėly. Grybaudavau, žuklaudavau, jodavau nakties, o žiemą gaudydavau sniegenas ir dagiliukus ir vėl juos paleisdavau, nes gryčia kartais priedavo smalkumo ir paukščiukai „pasigerdavo“. Su vaikais retai tesimudavau. Prieš kaulių ir galvijų ganymą buvau griežtai ir principiniai nusistatęs nevaržyt gyvuliams laisvės. Be galo mėgdavau gaisrus ir vaidinuklius, kurių savo akim daugybę esu matęs. Užtat iki šiol šventai tikiu, kad vaidenas. Sodžių turėjau nekečią renome, kuri net iki šiol nepasitaisė. Paminė mane „vėjavalkiu“. Tokiai vardas man be galo patikdavo, nes vėjui jau nuo mažų dienų pavydėdavau. Knygų gaudavau iš tėvelio ir iš Papilio klebono kun. Prielgausko bibliotekos. Vienažinskio dainos, Robinzonas Kruzo ir šventųjų Gyvenimas buvo geriausi mano jaunystės draugai. Kitus 14 metų „mokiau“... Buvau įvairiose mokyklose, pradedant Papilio liaudies mokykla ir baigiant Berlyno universitetu, bet nė vienos nebaigiau, išskyrus vieną — gyvenimo mokyklą, kurią pasiryžęs esu eit iki grabo, t. y., kol pabaigsiu. Dalyvavau įvairiuose „judėjimuose“, užiminėjau įvairiausias vietas ir galų gale įsitikinau, kad tėvelis teisingai vieną kartą yra pasakęs, jog iš manęs nieko gero neišeis. Bet tiek to“.

Jie gimė sodžiuje

Šitaip rašė Binkis, kai jis buvo maždaug 28 m., prieš metus išleidęs pirmąjį eilėraščių rinkinį „Eilėraščiai“. Jame dar nebuvo vadinamųjų futuristinių eilėraščių, kurių vienas jau užtinkamas „Pirmuosiuose Vainikuose“. Tai „Pavasaris Berlyne“. Pirmas eilėraščių posmas skamba taip:

Berlynas aukštyn kojom
/drybo.
O mėnuo, senas idiotas,
elektros viela pažabotas
šypso.

Tuo tarpu kituose eilėraščiuose daugiausia rašoma paprastai, jie lyriški ir ramūs, be tolimų lietuvių dvasiai miesto motyvų. Ne veltui pirmame rinkinyje autorius žodyje skaitytajui sako: „Čia teikiameji eilėraščiai iš įvairių leidinių ir rašyti daugiausia prieš karą. Gimė jie sodžių, tenai norėtų ir grįžti. Dėl-

Kazys Binkis

kvapas ore plauko, nors pievoj jų ir nematyti“ ir kt.

Pasuko į miestą

Bet jau kitais metais jaučiamas Binkio posūkis, gi 1922 m. Binkis išleidžia Keturių Vėjų žurnalą ir tampa Lietuvos futuristų vadu. Čia Binkis išleina prieš senąją literatūros formą ir tematiką. Skaitant apie drybsantį Berlyną, negalima suprasti, kad tai tas pats ievų autorius. Suprantama, kad Binkis, būdamas didelis talentas, ne-

Kazys Binkis

SALTAS VĖJAS

Saltas vėjas blaškos
Po miškus ir sodus,
Kur tiktai pažūriu —
Reginys nuobodus.

Žiūriu į kalnelį —
Niūks ten rugienos,
Liūdi ten berželis,
Liūdi vienai vienas.

Pilkas laukas stovi
Visas nutūstėjęs,
O po jo tuštynės
Blaškos šaltas vėjas...

Ko gi tu tyli taip,
Tu, mano širduje?
Ar bijai, kad šaltas
Vėjas smarkiai ūžia?

Ar bijai, kad viena,
Kaip ir tas berželis,
Tujei nepaliktum
Vidury naktelės?

Niekai, nebijok! —
Visa, ką turėjai,
Jau seniai išplėšė
Šaltis siaurės vėjai...

Tau tiktai beliko
Dainos tavo vienos,
Kaip berželis liūdnos,
Pilkos kaip rugienos...

Nieks jų neatims tau,
Nebijok, širduje...
Lai sau blaškos vėjas,
Lai sau sveikas ūžia...

pasitenkino tuo, kas seniai buvo atrasta, bet nesuprantama, kad Binkis, studijuodamas Berlyne, nesusipažino su Rilke ar kitų vokiečių kūryba, ir kodėl jie nepadarė Binkiui įtakos. Galimas daiktas, kad pas vokiečius irgi madoj buvo futuristinė nuotaka. Net viename vokiečių žurnale teko skaityti, kad Majakovskis turėjęs lietuvių futuristams daug įtakos.

Tokios pat įtakos jis turėjęs ir vokiečiams. Majakovskis buvo išverstas į 25 kalbas. Galimas daiktas, kad visa tai žavėjo Binkį. Bet dabar, kada žiūrime iš laiko perspektyvos, tas visuomenės skoniui duotas antausis praėjo be didesnių žymių. Matome, kad nepaisant didelio Binkio talento ir tikrai nebologai pavykusių kai kurių eilėraščių, Binkio pomirtinis kapitalas susideda iš tų posmų, kurie buvo parašyti, kaip pats Binkis sako, žaliajam sodžiui. Gi iš eilėraščių rinkinio „Šimtas pavasarių“ nedaug posmų surastume, kurie liktų ne kaip eksperimentai, bet kaip tyroji poezija, nupelnanti mūsų poetui garbę. Žinoma, niekas neužginčys talento, naujumo ir ekspresyvių, šviežių sakinių, kurie ir dabar tam tikra prasme įdomūs ir gal net patrauklūs savo netikėtumui. Bet jie išlieka tik kaip didelio talento liudytojai, o ne kaip tikrasis poetinis turas.

„Keturiuose Vėjuose“ Janeilūnas apie Binkio „Šimtą pavasarių“ rašo, kad tai esą Majakovskio įtaka, ne turinio ar idėjų, bet formos, tai daugiau grumtynės estetikos arenoje, o ne anų nepriimtinių idėjų skelbimas. Binkis nesugriovė anų romantiškų ir simbolinių estetikos kanonų, bet padėjo ieškoti naujų literatūrinių formų, atskleidusių naujas perspektyvas lietuvių poezijai.

Ir vėl į kaimą

Sustojus „Keturiems Vėjams“, Binkis ėmė rašyti liaudies eiluotus fejletonus, sulaukusius didelio pasisekimo. Iš jų susidarė ištisa knyga „Tamošius Bekepuris“ ir, be to, daugybė kitų fejletonų, neįneinančių į tą knygą. Tai Kriaučius Motiejus, Sparnuotasis Matas, Raulas Keliaininkas, Laurynas Kancleristas ir Jauniausia Lietuva. Netoli jų šliejasi Binkio kūrinių vaikams ir jaunimui. Su šiais fejletonais Alijošaus slaptyvardžiu Binkis vėl grįžo į kaimą, kuriam pačią pirmąją knygą buvo dedikavęs. Poetas Jonas Aistis sako: „Labai galimas daiktas, kad net toks Tamošius Bekepuris ateityje bus daugiau vertinamas, negu jo programiniai vėjiški dalykai“. Norėčiau suabejoti Aistio teigimu, nes tie fejletonai nepaprastai ištęsti, ir kartais keletas posmų parašyti tik dėl rašymo. Rimai neparinkti, sudėti, kokie pasitaikė, sakiniai pripuolami ir nepaieškoti. Kartais skaitai dešimt eilučių, neradamas jokio gyvesnio sakinio. Bet ten, kur Binkio buvo paieškota, ten fejletonai suspindi lengvais ir skambiais rimais, įdomiais ir tiksliais rimais, randa-

Sesuo M. Mercedes Mirties angelas (aliejus)
Čiurlionio galerijos nuosavybė

me gausiai figūrų, epitetų, metaforų, palyginimų, antitezių bei šiaip liaudiškų sultingų apibūdinimų bei pasakymų. Daugumas šių posmų yra pajaukiančios, satyrikuojančios tam tikrus gyvenimo reiškinius. Bet į visą šią Binkio kūrybą buvo žiūrima ne kaip į tikrąją literatūrą, bet kaip literatūra be kūrybos žymių. Šitaip ją traktuoti davė progos ir pats Binkis, rašydamas šias poetas gana skubiai, spausdindamas jas, kaip dienos fejletonus pusiau bulvarinėje spaudoje, nesirūpino nei jų tobulinimu, nei išleidimu atskira knyga.

Neužmiršo vaikų

Visi biržiečiai poetai yra rašę vaikams. Šitai taisyklė neužsėgė nė Binkis, parašydamas keletą linksmy eiluotų pasakėlių, tai Dirbki ir baiki, Jonas pas čigonus, Kiškių suki-

limas, Kęstutis pas Gediminą, Baltasis vilkas. Kadangi vaikams kaip tik svarbu humoras ir skambus ir sklandus rimas bei ritmas, Binkio kūrinėliai yra pasisekę, nors tokiam Baltajam Vilkui galima būtų ir padaryti priekaištų.

Duoklė dramai

Visur Binkis buvo originalus ir talentingas. Toks jis pasirodė ir dramose. Tai „Atžalynas“ ir „Generalinė repeticija“. Skaitant šias dramas, tenka truputį nustebti, kad Binkis, buvęs daugiau nusistatęs prieš sentimentalumą, prieš seną formą su šūkiu, „kad ne mums pataikauti nabašninkų manijai“, kad „mes žengiam į gyvenimo platumas“, savo dramose neišvengia sentimentalų vietų. Tai rodo, kad tikrasis Binkio kelias buvo lyrika. Dėl tos pačios (Nukelta į 2 psl.)

Alfonsas Dargis

Šių dienų menui, kada kiekvieną kūrybą sleigia įvairūs gyvenimo nesusipratimai, komercijos įnašas į bendrą kultūros ir meno vystymąsi yra itin reikšmingas ir naudingas mūsų tautai. Čia tenka pasveikinti Standard Federal Savings and Loan Assn. mintį ruošti lietuvių dailininkų viešas parodas. Jau šeštą kartą Mackevičiaus banko patalpose (4192 Archer Ave., Chicagoje) mūsų dailininkai turi progos išstatyti savo darbų žiūrovui ir viešajai opinijai.

Tebūna tai nuolatinis reiškinys

Menininkui jo darbų paroda yra kaip rašytojui knygos išleidimas. Tai yra uždarymas vieno ciklo ir atskleidimas naujo. Tai yra išsilaisvinimas iš išspręstų problemų ir ieškojimas naujų. Todėl dailininkams yra labai svarbu laiks nuo laiko turėti kur išstatyti savo darbus, ir tokių sumanymų, kaip Mackevičiaus banko, turėtų būti daugiau ir daugiau. Tokios

ALFONSO DARGIO MENAS

Jo parodą Chicagoje stebint

ST. GOŠTAUTAS

parodos taptų nuolatinio mūsų kultūrinio gyvenimo reiškinio; mes galėtume su dailininku ne tik vienkartiniai susipažinti, bet ir sekti jo vystymąsi ir padarytą progresą.

Meno revoliucija ir spalvos

Alfonsas Dargis, dar laisvosios Lietuvos dailininkas, yra nenuilstamas ieškotojas. Aiškus savo dienų figūratyvistas, staiga pasuka naują keliu, kur formos nyksta simboliuos ir abstrakčioji iliuzijoj. Iš karto jaučiasi jo rimtas priėjimas prie meno, ir kiekvienam darbe slypi gili šių dienų meno revoliucijos studija.

Jo nepaprastas spalvingumas kartais per daug žavi akį ir atitraukia dėmesį nuo tikrosios meninės vertės. Spalvos šių dienų mene nėra viskas. Tai yra tik elementas, su kuriuo galima sukurti viską ir nieko. Nereikia užmiršti elementarios taisyklės, kalbant apie paveikslą, kad jis yra plotas spalvų, surinktų tam tikro tvarkoj. Tai gi modernus menas daugiau kreipia dėmesį į tą „tam tikrą tvarką“, negu į pačias spalvas, ir kiekvienas „izmas“ tuomi ir išsiskiria.

Realybė, kurią tik dailininkas mato

Grįžtant prie Dargio, noriu pabrėžti, kad jo vertė slypi jo

Kertinė Parastė

PRIEŠKALĖDINĖSE NUOTAIKOSE

Neseniai su ryškiu veržlumu ir polėkiu praėjęs Kultūros Kongresas dar kartą parodė, kad lietuviškasis žmogus savo bruožu, savitu charakteriu kultūriname šio krašto veide ne tik atkuria savas tradicijas, bet ir palenkia svetimą įtakos savo tautos būdingoms ypatybėms iškelti. Lietuvišką visuomenę pasaulyje atpažįstame ne vien iš kalbos, bet ir iš kitų charakteringų savybių, išskiriančių ją gyvenamoje aplinkoje. Tačiau, ką savo lietuviškame gyvenime dažnai laikome tik nereikšmingomis smulkmenomis, labai dažnai yra pagrindinė sąlyga ateinančių laikų bei kartų lietuviškam bendravimui.

O tarpusavio bendravimas — tai vienas iš pačių reikšmingiausių lietuviškos gyvybės išlaikymo būdų, kuris parodo, kad asmeniniuose ryšiuose kaip tik atsiskleidžio pačios jautriausios lietuvių dvasingumo ypatybės: draugiškumas, tarpusavio meilė, pagalba, dėkingumas ir t. t. Patraukliausias ir būtiniausias tarpusavio ryšys — tai bendrųjų ir asmeninių švenčių progos, kurios savotiškai ir išskiriančiai pasireiškia kiekvienos tautos charakterį.

Šiuo atveju turime galvoje ateinančias Kalėdų šventes, kurioms jau kelinta savaitė pradėjome ruoštis, lakstydami iš vienos krautuvės į kitą nežinodami, už kokios dovanos griebtis, kad tik savo artimiesiems bei draugams padarytume didesnį malonumą. Tai komercinis paprotys, vis daugiau ir daugiau atitolinąs šio krašto žmogų nuo tikrosios švenčių pasirošimo prasmės. Įvairios daiktinės, o ypač piniginės (kurios taip būdavo svetimos lietuviškai dvasiai savame krašte) dovanos visai nėra originali lietuviška tradicija. Tokių dovanų poveikis dažnai skatina revanšo rung-

tynes; kai vienas nuperka dovaną už tiek, tai kitas tik laukia progos, kad galėtų nupirkti žymiai didesnės vertės ir t. t. Tokia mūsų dovanų praktika suvaržo žmogų, nes noras neatsilikti dažnai praso kišenę ir atsiliepią į tarpusavio santykius ta prasme, kad, negalėdamas tinkamai atsirevanšuoti, žmogus pradeda vengti savo artimiausių draugų, net giminių. Šventinė nuotaka sugadinta — jaučiamas tam tikras sąžinės priekaištas priėmusiam didelę dovaną ir negalinčiam tuo pačiu atsilyginti.

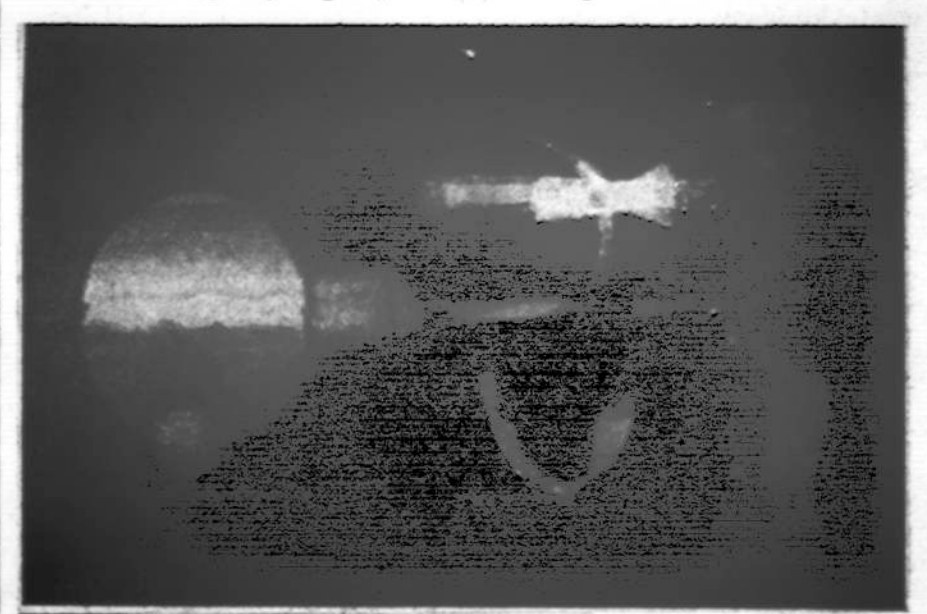
Kodėl vaikomasi brangių dovanų, kai tuo tarpu lietuviškai, kukliai dvasiai per ilgus amžius buvo svetimas švenčių prekybiškumas, atsirobinėjimas nuo tikrosios jų prasmės? Tautinė juostelė, lėkštė, medinis kryželis, kurį dažnai matome lietuviškų krautuvų lentynose apdulkėjusi, lietuviška plokštelė, pagaliau lietuviška knyga prašytė prašosi lietuviškojo namų šilumoj sau vietos... Iki šiol knygų dovanojimas mūsųose yra per daug ignoruojamas. Vartant šventines dovanas, knyga, kaip nereikšminga, nustumiama į šalį, net neišvyniojama... Kartais atrodo, kad tarpusavio draugystę jau apsprendžia ir turintis pajėgumas, kai ne vieną išgirsti dejuojant, jog negali įsirikuoti į savo bičiulių — prabangių dovanotojų ar vaišintojų eilę.

Taigi, šventinė prasme geriausias ir tampausias mūsų tarpusavio nuosirdžių lietuviškų ryšių palaikymas ir yra toje kukloje lietuviško charakterio dovanėlėje, atskleidžiančioje mūsų, tik mūsų tautos dvasią, nekaltant jau apie pajėgesnes kišenes, kurių laukia toks didelis mūsų menininkų kūrinių pasirinkimas meno galerijų parodose. J. Šv.

vienas ir griebiasi savo „bendrų“ pagalbos. Tada mes galim pastebėti Manessier, Le Moal, Miro, Klee ir Čiurlionio įtakas, kurių Dargis nebando nei slėpti, o dar dažniau jos būna visai intuityvios. „Hungry bird“ aiškiai matome filosofinę ir dekoratyvinę Joan Miro ranką, kur spalvų gyvumas ir elementariškumas, kompozicijos atvirumas ir tikslumas jau per daug nurodo įtaką.

„Light and mirror“ dar primena seną Dargio stilių su visa eile naujų išradimų. Darbas, kuris yra vienas iš geriausių. Taip pat nemažiau yra vertingas „Forest's Holiday“ savo kompozicijos ir spalvų nesudėtingumu ir turtingumu.

Baigiant noriu tik pažymėti, kad to, kas laimėta kompozicijos ir spalvų praturtinime, Dargis turėtų ieškoti taipgi kūrinio gilume, ta prasme, kad kiekvienas kūrinys išreikštų kuo daugiausia „AŠ“.

A. Dargis

Dienos pradžia (aliejus)

Monikos Kripkauskienės rečitalio debiutas

Praėjusio sekmadienio vakarą Jaunimo Centre prisimenant

IZABELE MOTEKAITIENE

Monika Kripkauskienė savo dainų rečitalio debiute suspindėjo mūsų kultūriniam gyvenimui gražia stailgmena. Jos programa (šešios lietuviškos dainos, dvi arijos ir septynios pasaulinių kompozitorių meno dainos, priedo Liadoff daina bisui), nors daugumoj buvo girdėtos, anksčiau nebuvo girdėtos, bet pasirodymų koncertuos, bet mielos klausytojų ausiai, sąžiningai muzikiniai paruoštos ir per pusantros valandos išspildytos. M. Kripkauskienė stilij ir eleganciją išlaikė per istisą rečitalio programą. Tebūna mūsų suose tai gražiu pavyzdžiu.

BUVO MIELA ŽIURĖTI IR KLAUSYTI

Su pasitikėjimą žadančia išorine ramybe solistė pildė dainas, regimai įsijausdama į patogaus diapazono balsui dainų turinius, neretai pajėgdama atvaizduoti dainos subtilumo grožį. Buvo ramu ir miela žiūrėti ir klausyti lengvai plaukiančio lyriškai koloratūrinio balso, bet vidurinėje balso skalėje, kur nuostabiai gražiai skambėjo visos balsės faringo rezonatorių, plaukdamas muzikiniai melodinė linija su aiškiai tariamais priebalsiais, tuo pačiu ir aiškia dikcija (ko pasigesta aukštajam balso registre). Minėtam viduriniam balso aukštyje atitinkamu stilium ir instrumentiniu tikslumu praskambėjo jos klasikinų dainų grupė, Šimkaus Pavasario dienele ir Debussy Mandolina. Su spalvingu interpretavimu labai vykusiai išpildė Jakubėno Gėlės iš šieno. Tačiau operų arijų bei kitų meno dainų aukštajame registre bei žemutinėje gaidose

solistei fatališkai trukdė neteisinga balso technika. Gal to pasėkio atsirado neaiški dikcija bei svetimom kalbom dainų tekstų netaisyklinga tartis.

TECHNIŠKOSIOS BALSO PROBLEMOS

Aplamai jos dainavimas bažnuotas aukštojo balso registro technika, kur dainuojant veikia vien Thyroid - Arytenoid balso raumenys. Gi teisingos balso technikos išvystymui dar turi būti išlavinti ir Arytenoid - balsų stygų laikomieji raumenys ir Crico Thyroid - balso stygų ilgintojai, žemutinių gaidų ir balso jėgos raumenų grupė. Koordinuotas šios trijų balso gaminimo raumenų grupės išvystymas, plius teisingas alsavimas padaro kiekvieną balsą muzikiniu, laisvai valdomu instrumentu, vidutiniai trijų oktavų diapazonu. Gi solistės dainavimo technikoje ryškų tikvienos raumenų grupės išvystymas - Thyro - Arytenoid raumenų, glūdinčių pačioje balso stygose, kurie laike dainavimo trumpina ir storina balso stygą, mažina balso jėgą ir diapazoną, o laikui bėgant, dar jaunam amžiui ir visiškai "uždaro" balsą. Pagal šią biologiską aiškinimą suprantama, kodėl rečitalio solistės gražus, didelio diapazono balsas dabar susilpnėjęs, žemos gaidos neatsveriančios išlikusių natūraliai gražų balso vidurį, dramatiniai dainų momentai neryškūs ir negyvos, dažnai be vibrato aukštojo registro gaidos, išdainuotos solistės su dideliu dėmesiu jau ne išpildomo dalyko spontaniškojo eigio, bet su ryškiai pastebimu susikoncentravimu ir techniską jų apgalėjimą.

Ta pati rusiškumo dvias

Kur žengsi, kur žvilgtersi Lietuvoje, esančioje šiaurės erelio globoje, ten pamatysi, kaip visokiems pavidalais rusiškumo dvias sukasi apie lietuvius: tai kaip sliubinas, atidares nasrus, drąsiai leidžia liepsna ant silpnų, neturinčių ginklo aukų, idant jas prie visko priverstų bauginimu, tai vėl kaip angelas plaudamasis švelnių sparnų mišdo, idant lengviau iverktų auką, tai lyg koks geradėjas, ištiesia ranką su dovanomis, išorėje grėžiomis, o viduje priilankančiomis nuodas. — V. Kudirka

Tik su meistriskais sugebėjimais

Tačiau, turint galvoj apgailėtinas kiekvieno išėjvijos menininko gyvenimo sąlygas, šį jos dainų rečitalio debiutą reikia vertinti, kaip šviesų solistės įnašą ir mūsų kultūrinio gyvenimo raidą. Reikia žavėtis jos sugebėjimu, jos kultūringa dainos interpretacija. Atsimenant, kad tai ne opera, kur balsas turi būti vyraujančia gaida or-

kestre, o tik rečitalis, kur turi būti išpildyta meno daina, kurią turi teisės pildyti mažiausiai galingi balsai, bet su meistriskais muzikiais sugebėjimais — solistės Kripkauskienės rečitalį reikia vertinti gražiai pavykusiu muzikinio gyvenimo įvykiu.

Dainų rečitalyje šalia solistės lygiai reikšmingas ir pianistas - akompaniatorius Abud sudaro dainos meno lygiai vertį duetą. Muzikas Kučiūnas buvo puikus solistės partneris, išskyrus išorinį — spektaklišką elementą — publikos akis — pageidavo, kad solistės elegantiškas puošnumas būtų atsvertas ir pianisto atitinkamu drabužiu.

Solistė buvo gausiai apdovanojama gėlėmis. Linkėtina šį gerai paruoštą rečitalį pakartoti ir kitose lietuvių kolonijose.

PO DVIDESIMTIES PAVASARIŲ

(Atkelta iš 1 psl.)

priežasties Binkis ir nepraau-go, kaip teigia Aistis, Eilėraščių.

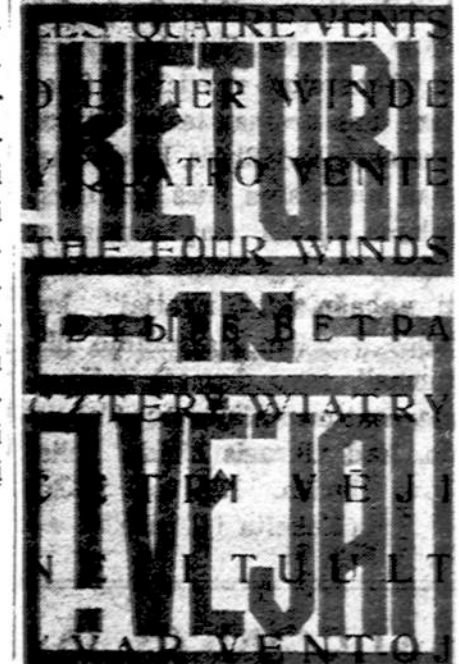
Binkio, kaip Alijošiaus gavumas ir išradinumas, padėjo parašyti visai neblogas dramas, bet jose vis dėlto daugiau vyrauja Binkis poetas, o ne dramaturgas. Prisiminkime tik tai jaunų vaikų idealizmą, atiduodant šimtine pačiam geriausiam reikalui, t. y., gelbstint klasės vardą, arba senuką mokytą, tipinę idealistą, matysime, kad net to sentimentu, prieš kurį Binkis kovojo, dramose ne mažiau, o gal net ir daugiau, negu pas kitus mūsų

"Generalinė repeticija" yra įdomiai užmąnyta drama, kurioj autorius karą vaizduoja Pirmojo Pasaulinio karo duomenimis, todėl sunku visa taip meniškai padaryti tikra, kad žiūrovas patikėtų. Veikalas daugiau scenarijus, negu drama. Bet atmenant, kad jis rašytas gerokai seniau, vertintinas gana teigiamai, ypač, kad veikalą išveda lietuvių drama iš siauros lietuvių buities tematikos į tarptautinę plotmę. Net ir veikėjai jau nebe lietuviai. Binkis mokėjo ir dramoj paieškoti naujo. Ir jam čia naujumas, priešingai negu poezijoje, išėjo į gerą.

Antra sukaktis

Tenka pažymėti, kad be įvairių darbų Binkis buvo ir gana neblogas vertėjas. Buvo vertęs Poe eilėraščių ir paruošęs verstines poezijos rinkinį. Bolševikmečių jis nešoko ir naujus vandenius, bet ramiai pareiškė, kad dar nesugebąs įsijausti į naujas apraishas.

Binkis mirė 1942 m. balandžio 27 d. Prieš 28 metus jis buvo minėto Vainikų antologijoje kalbėjęs: "Mirti, kiek pamenu, nė karto dar visai nenumiriau". Deja, mirtis mažiausiai suprantą juoką. Ir šandien tai, apie ką Binkis taip jaunuoliškai ir simtapavasariškai kalbėjo, yra įvykęs faktas. Binkio neturim jau dvidešimt pavasarių. Prieš mirdamas, poetas sakėsi norįs dar patirti, kas laimės Antrąjį Pasaulinį karą ir dar pameškerioti. Jeigu tebebūtų gyvas, 1963 m. švęstume Binkio 70 m. sukaktį, to gyvo žmogaus ir didelio poeto.

"Keturių Vėjų" viršelis

dramų autorius. "Generalinė repeticija" yra paskutinis Binkio didesnis darbas. Du eilėraščių rinkiniai jaunystėje ir dvi dramos vėlesniais amžiuje, lyg simboliškai pavaizduoja du taškus, tarp kurių mūsų didelis talentas prabėgė daug savo dienų ir kūrybinio turto.

REKRŪTŲ GAUDYMAS PRISIMENANT

Kovon prieš Kultūros kongresą tam tikra žmonių grupelė panaudojo įvairiausias priemones. Negailestama suorganizuoti didesnio pasipriešinimo, po savo antikongresiniais atsiskaitimais įrašė pavardes asmenų, kurie tokių raštų visai nebuvo pasirašę. Stai kaip "Naujienu" gruodžio 12 d. numerį apie tokią užakinę mobiliaciją rašo vienas iš "rekrūtų" — Viktoras Mielulis:

"Mūsų žingsnių 24-tame numery 10 d. "Naujienu" antrojo d. Santaros redakcija, talpindama savo protestą prieš tada organizuojamą Kultūros kongresą, protestuojančių akademikų ir akademėnų organizacijose vėlančių asmenų tarpe pasinaudojo mano pavarde.

Kadangi tuo metu buvo sprendžiami labai svarbūs lietuvių kultūriniai reikalai, nuo atšaukimo susilaikiau. Tačiau, vardan tikslumo ir tiesos, norėčiau pastebėti, kad Santaros redaktoriai mano pavardę pasinaudojo be mano sutikimo."

"Be to, kitų asmenų naudojimą savieoms tikslams skaitau žeminančia ir demoralizuojančia visuomeninėje priemonėje, kurios, tikėjosi, kiti lietuvių organizacijų veikėjai stengiasi išvengti."

Liūdnei linksma, kad V. Mielu-

DIDŽIOJI HAYDNO SONATA

Antano Smetonos rečitalis Jaunimo Centre, Chicagoje, 1962 m. gruodžio 8 d.

BALYS CHOMSKIS

Būdingieji pianisto Antano Smetonos bruožai — sparčiai žengti pirmyn, drąsiai ieškoti tamprų ryšių su kompozitoriaus dvasia ir jo stiliumi, kad kiekvienas iš jų pasirodytų koncerte su savo veidu.

Reikalavimams didėjant

Kada prieš porą metų jaunias pianistas Jaunimo Centre išėjo į sceną pirmą kartą, galvojau, jog palietis jauno muziko — atlikėjo širdį reikia švelnių rankų. Šį kartą, kada ryškėja visa pianisto skambini mo statyba: interpretacija, technika, tono spalvos, aplikatūra, frazavimas, dinamika,

muzikalinė išraiškos atmintis, jau galima drąsiau pažvelgti ir į pianisto laimėjimus ir spragas pakeliui į tobulio meno aukštybes.

Stiprioji koncerto dalis

Pirmoji rečitalio pusė (Scarlati, Haydn, Beethoven) — stipriausia ir geriausia pianisto išpildyta koncerto dalis. Aiškiai ir su virtuoziska technika buvo paskambinta Scarlati dvi-

sonatos (D-moll ir E-dur), kuriose atsispindėjo pianistinis talentas išvilioti iš fortepijono įvairių išraiškų galimybių.

Haydno Es-dur sonatos interpretavimo plane pianistas išvengė schematizmo, bet artistišškai parodė sonatos išvirsinį ir vidinį veidą: reljefinį temų išvystymą ir minkštumą jų epizodų pakartojime. Pianistas yra aiškus ir geležinis ritme, lo-giškas harmonijoje, mokąs greit užmiršti dramatinį konfliktą ir pereiti į saulėtą nuotaiką, kuri yra būdinga Haydno kūryboje.

Tokiu pat pasisekimu pianistas paskambino Beethoveno tri-

jų sakinių sonatą, parašytą laisvoje formoje "Das Lebewohl". Antrame sonatos sakinyje — andante espressivo — šilčiausia koncerto akimirka. Trečiame — "Susitikime" pianistas puikiai iškelia psichologinį, impulsyvų jausmų aspektą: džiaugsmo tylą ir triukšmingą džiūgavimą.

(Nuotrauka 4 psl.)

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas, Proctozistas.
Aparatų, Protezų, Med. bandai. Spec. pagalbos kojomis (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill
Tel. Prospect 6-5084

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį — uždaryta.
Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienį, uždaryta.
Telefonas: GRovehill 6-1595
DR. VL. KAUPAS
VIDAUS LIGOS
756 West 35th Street
(Kamp. 35-ta ir Halsted)
Valandos vak. 6-9. Šeštadienį, 10-2 p. p. Trečiadienį, uždaryta.
Ofiso tel. BI 7-0400
Dienos metu tel. CA 5-5010
Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1581
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir šeštadienį — uždaryta.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 1-4 p. p. 6-30 v. vak. Šeštadienį, 1-4 val. Trečiadienį uždaryta.
Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį, uždaryta. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet
Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepiama, šaukti KEddie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: Kasdien popiet nuo 12-3 val. vak., pirm., antr., ketv., 6-9 val. Trečiadieniais tik susitarus
DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ
SPECIALISTE LIGŲ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmadienį, antradienį, ketv. ir penktadienį nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vak. Trečiadienį, 1-4 p. p. ir nuo 11 val. ryto — 1 val. p. p. Šeštadienį, 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919
DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEmlock 6-3545
(OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ
DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-7773
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 1-4 p. p. antradienį ir penktadienį, 6-8 v. v.
Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštadienį, 9 v. v. — 2 p. p. Trečiadieniais uždaryta
DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill
Telef. ofiso: PULman 5-6786
Naujoji REliance 5-3846
Pirm. val.: kasdien 6-9 v. v. Šešt. 1-4 v. p. p., trečiadienį — uždaryta
Tel. ofiso RE 7-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Ofisas 2659 W. 59th Street
VALANDOS: 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Šeštadieniais 10-12 valandos Trečiadieniais uždaryta
Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4907 So. Kedzie Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Trečiadienį ir šeštadienį — uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmadienį, antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 6-8 val. v. Šeštadienį, 10-12 v. v. Trečiadienį ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.
DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7581
VAL.: 10 ryto iki 8 vak., trečiadienį uždaryta. Šeštadienį, 10 v. r. iki 2 p. v.
Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR 9-6730
Dr. W. Ross Dr. L. Seibutis
Inkstų, pūslių ir šlapimo takų chirurgai
Ofisai: 7959 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 159th St., Harvey, Ill., tel. EDison 2-4333; 30 N. M. chigan Ave., Suite 808, tel. CE 6-7764
Valandos pagal susitarimą
DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGŲ IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
6449 So. Pulaski Rd., Tel. LU 2-5778 arba 15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill. Telef. FU 5-2020.
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatsiliepiama skambinti TE 9-1071.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. p. ir 6-8 p. m. Penkt., 1-3 p. p. Trečiadienį ir šeštadienį, pagal sutarą.
DR. SELMA E. SODEIKA
OPTOMETRISTE
5842 S. Kedzie Ave. PR 6-2635
Tikrina akis ir pritaiko akinius
Visual Training — Contact Lenses
Pirmadienį, ketv., 10-30 v. r. — 7 p. p. antradienį, penkt. 10-30 v. r. — 6 p. p. Šešt. 10-30 v. r. — 5 p. p. Trečiadienį uždaryta.
Ofiso telef. CLiffside 4-2896
Rezid. telef. WAilbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2 — 4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais uždaryta. Pirmadienį pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St. Tel. PROspect 6-1223 ar PR 6-5677
Ofiso val.: Pirm., antr., trečiadienį, penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt., 2-4 v. v., popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.
Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6196
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmia. ligoninė pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 9 p. p. Šeštadienį nuo 9 iki 1 val., kitu laiku tel. Gibson 8-6195.
Telefonas — GRovehill 4-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8. Šeštadieniais 1 iki 4 val. Trečiadieniais uždaryta.
Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
3248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4: 4-8. Šeštadienį nuo 2 iki 4. Trečiadienį ir penktadienį akubatis atveja ir susitarus.
Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3156
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Trečiadienį, uždaryta.
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6666
Rez. 6600 So. Arctian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. p., 6-7 v. v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefoną — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų iki 5 valandos ryto kasdien.

KULTŪRINĖMIS TEMOMIS KITUR

"METMENYS" IR KREIVOS SEIVOS

"Metmenų" žurnalo 5 nr., kuris nors ir laiko save jaunųjų žurnalu, bet daugiausia prirašytas senimo, yra išspausdintas Vytauto A. Jonyno straipsnis "Vieną veidą stebint". Tai Antano Škėmos neologizmas. Straipsnis, kaip straipsnis, kaip ir daugelis tų, kurie mums kažkaip neįprasta, kai autorius rimtam nekologe pradeda rodytis špygomis. Stai kaip rašoma: "Kitiems gali imponuoti mūsų "literatūrinio Volksturno" žygiai, grobstymas Draugo premijų". Daugeliui žinoma, kad Volksturnas buvo vokiečių armija, sudaryta iš senųjų poliegių, su fiziškais trūkumais žmonijai. Tai pagal Jonyną panašiai galima galvoti ir apie tuos, kurie premijas "grobstė". Mūsų nuomone, tie grobstytojai buvo, tur būt, jaunesni už eilę "Metmenų" bendradarbių, nes juk nei Landsbergis, nei Pūkelevičiūtė, nei Baronas, Jukus. Rūta nėra nei seni, nei poliegieliai. O kai laimėjo pirmąją Draugo premiją prieš 12 m. J. Gliada, ir jis, tur būt, tada buvo mažą ką vyresnis už dabartinį nevolksturninį Jonyną. Pagaliau ir patys rašytojai, laimėjusieji konkursą, ne kartą yra pa-

reikę, kad konkurso laimėjimas nepadarė rašytojų, lygiai kaip nelaimėjimas jam neatima rašytojo vardo. Iš antros pusės, jei Škėma laimėjo konkursą, tai jau kaip tai patys "Metmenų" žmonės teigė, yra laimėjimas, bet jei kiti — tai nusikaltimas. Iš antros pusės šiais sunkiais knygių pasirodyti laikais premija laimėjus galima lengviau išleisti knygą ir dar 1000 dol. honoraro pasiimti. Taip pat konkursai, jei ir nėra tobula priemonė literatūrai puoselėti, bet vis tiek sukelia mūsų nemažą susidomėjimą. Jeigu galėtų Jonynas ką nors geresnio sugalvoti, būtų mieliai sveikintina.

Suprantama "Metmenims" artimų žmonių pyktis, kai jau antras dešimtmetis vis tebeoperuoja tuo pačiu jaunimu, o tuo tarpu tokia "Ateitis" yra jaunimo laikraštis tikraja to žodžio prasme, nes ir redaktorai ir dauguma bendradarbių dvidešimtmečiai. Bet pyktį rodyti, ypač nekologe baidytis špygomis, nėra jau taip įprasta. Patys "Metmenys", kaip metmenys, bet iš tokių kreivų šėvų neišsėis geras audinys, jis bus šiurkštus ir grubus, blogai atestuojas tariamo jaunimo kultūrinis ir literatūrinis puslapis.

L. G.

lis buvo pačiuotas ty, kurie nuolat su patosu akcentuoja laisvės būtinumą.

A.

ABEJOTINAS KRITERIJUS

"Dirvoje" gruodžio mėn. 7 d. S. K., pateikdamas išsamią ir kai kuriais dailininkų apibūdinimais gana taiklų recenziją, finalinėje išvadoje teigia:

"Kolektyvinė arba individualinė paroda laikoma pasisekusia, jei joje yra bent vienas paveikslas — atrakcija, sukelianti visų žiūrovų dėmesį. Amerikiečiai tai vadiną hit arba highlight. Tokio kūrinio parodoje nebuvo".

Ar tokio hit nebuvimas mumsiškę parodą jau nuvertina? Labai abejotume. To hit arba atrakcijų noras yra dažnai tik vidutinio amerikiečio bruožas — sensacijų ieškojimas visur. O dailėje, literatūroje, muzikoje toki "hitai" nevisada jau taip ir sutampa su tikrąja kūrinio verte.

Net ir teatre išskirtinį vardą formuoja ne kokios nors gastroliuojanti žvaigždė, bet viso kolektyvo aukštasis meninis lygis, kuris labiausiai ir kalba tikrosios kultūros balsu. Mūsų Kultūros kongreso meno paroda, manytume, kaip tik pasižymėjo tokiu visumos kūrybingumu. O šitai turėtų mus nemažiau džiuginti.

k. r.

"PASMERKTASIS MENAS" MUENCHENE IR MENO ŠVENTOVĖ VIENOJE

Nacių laikais išjuokti ir pasmerktieji meno kūriniai rodomi šių dienų gyventojams.
Vienoje įkurtas 20 amž. modernaus meno muziejus

V. ALSEIKA, Vokietija

Muencheno "Meno rūmuose" (Haus der Kunst) paprastai vyksta didesnio masto meno parodos. Vietos gyventojai ir lankytojai iš kitur gali pasigėrėti tiek moderniosios, tiek kitokios tapybos, skulptūros pavyzdžiais, o kai kurios parodos vertos net ypatingo dėmesio. Kai pernai tūkstančiai vietinių bei turistų veržėsi stebėti Toulouse de Lautrec kūrinių, tai šiemet, nuo spalio 25 iki gruodžio 16-sios vyko paroda, didelė išimtis įvairių meno apraiškų eilėje. Tai kas buvo rodoma, siejosi su vadinamuoju "numenintu menu", atseit, su vokiečių, daugiausia modernistų, kūryba priešhitleriniais laikais (prieš 1933 m.). Parodos stebėtojas galėjo matyti 400 meno darbų, jų tarpe 150 drobių, 15 plastikos kūrinių ir 250 grafikos darbų. Parodos atidarymas vyko iškilminguose rūmuose (būtinai vakariniai rūbai). O tuo metu kaip tik pasaulyje šmėkčiojo galimo karo šešėliai. Bet lankytojai džiaugėsi pasinėję su politika nieko bendra neturinčius vandenius, o šių eilučių autorius atidarymo dieną kaip tik buvo nuskubėjęs į Vienoje vasarą atidarytą moderniojo 20 amž. meno muziejų. Tačiau grįžkime prie Adolfo Hitlerio pasmerktos meno ir meskime žvilgsnį į ne taip senus, bet būdingus diktatūros metus, kai tikrasis menas buvo smerkiamas ir kai meno šedevrai buvo deginami.

Nacių menas Rūmuose, o "nuvertintas menas" atskirai

Berlyne 1936 m. įvykusi sporto olimpiada buvo sėkminga. Netrukus, 1937 m. vasarą Muenchene "Angliškose soduose" atidaryti "Meno rūmai". O kai 1933 m. tai "meno šventovė" buvo dedami pamatai, tai Hitlerio rankose suskilo plaktukas, ir tai buvo palaikyta blogu ženklu. Taigi, atidarius "Haus der Kunst", puošnų, erdvią pastatą, ir dabar naudojamą parodomis, Hitleris buvo numatęs saviems ir svetimiems vaizduoti tariamą vokiškojo meno "atgimimą". Jo žodžiais, meno uždavinys esąs "ryškiai, meno formomis išskirti naują idealą". Ar bereikia aiškinti, kad tuose rūmuose eksponuoti tariamai meno darbai su tikruoju menu neturėjo nieko bendra, jie buvo tikras anachronizmas. Kai tuose namuose sūtautėjo "įsakomasis menas" (beje, čia peršasi ir analogija su Sovietijoje praktikuojamais nurodymais dailės kūrėjams), tai gretimose Galerijos gatvėje atidaryta kita, žymiai kuklesnė paroda — užrašas gatvėje žymėjo, kad tai — "numenintas menas" (Entartete Kunst), kur jaunimui jėjimas buvo draudžiamas. Taigi, toje parodoje galėjai stebėti dailininkų kūrybą, kuri anuomet nebuvusi pa-

mėta nacių valdžios nurodymais stampais. Pats Hitleris tuos menininkus niekino įvairiais žodžiais, kaip "įžūlus teplotojai", "Bolševikinio meno rinkėjai" ir pan. Tai buvo diktatūros uždraustasis menas. Ir nenuostabu, kad anuomet į kuklias, primityvias įrengtas patalpas Galerijos gatvėje skubėjo tūkstančiai.

Kai buvo konfiskuota per 16.000 meno darbų

Kaip atsirado visi tie nacių prakeiktieji, "numeninti" paveiksai ar skulptūros, grafikos darbai? Tai buvo rezultatas Hitlerio išleisto potvarkio — iš visų Vokietijos muziejų surinkti visus "dekadentinius kūrinius", pradedant 1910 m. ir... juos konfiskuoti. Diktatūros metuose niekas negalėjo protestuoti, nes ir meno srityje paskutinis žodis priklausė diktatoriui. Tuo būdu buvo surinkta 16.550 meno kūrinių, jų tarpe tik Barlach'o apie 380 plastikos ir grafikos lapų ir 285 George Grosz darbai. Šalia vokiečių ta proga nukentėjo ir užsienių dailininkai, ir jų darbai buvo surankioti iš muziejų (čia minėtini: Gogh, Munch, Gauguin, Derain, Ensor, Chagall ir Pascin).

Meno kūryba — į varžytines ar į... laužą

Naciai, įvairiais būdais niekindami priešhitlerinį meną, pa juokdami jo kūrėjus, griebėsi ir kitokių priemonių. Jų tikslas buvo susižvejoti užsienio devizų. Šveicarijoje vyko varžytynės ir, pvz., Bazelio muziejus už 8.000 šveicarų frankų įsigijo paskutinį Corinth darbą "Ecce homo", Kokoschkos "Vėjo sužieduotinė" ir kt. Tokių varžytynių dėka Bazeliui pavyko sutelkti geriausius vokiečių ekspresionistų kūrėjų darbus. Dar prieš pat karą ir Luzernos mieste vyko varžytynės, kur mokėtos dar didesnės kainos, pvz. už 170.000 fr. buvo įgytas van Gogh Autoportretas (vėliau jis pateko į vieną privačią galeriją JAV-se). Tačiau, kai jau nebe pakako užsienio devizų, tai nacinės ministerijos potvarkiu Berlyno gaisrininkų kieme daug paveikslų pateko į laužą, o skulptūros buvo skaldomos. Maža to. Propagandos m-jos iniciatyva su įvairiais meno pirkliais buvo atliekami mainai, daromi prasčiausios rūšies sandėriai. Pagaliau, neseniai yra paaiškėję, kad net 1943 m. gegužės 27 d. Paryžiuje min. Rosenbergo štabo įsakymu muziejus Jeu de Paume sode buvo deginamas gausybė žydams priklausių paveikslų.

Uždraustasis menas grįžta į parodos sales

Nacių laikais vokiečių menininkai nukentėjo ir dvasiniai ir fiziniai. Buvo deginami, naikinti, varžytynėse pardavinėjami.

mi jų darbai, bent 22 muziejų direktoriai neteko darbo, dailininkai turėjo eiti į "katakombas", pogrindį, o jų dalis iš-emigravo į kitus kraštus, užjūrus. Šių pastarųjų tarpe minėtini: Feininger (emigravo į JAV), Kokoschka (į Angliją), J. Adler, B. Elkan, L. Meidne, G. Wollheim (į Paryžių), Rud Levi (į Italiją), o Max Liebermann mirė 1935 m. Berlyne, būdamas 88 m. amž. O dabar... kaip minėta, žiūrovai toje Muencheno parodoje jau galėjo stebėti tuos savo metu "prakeiktus", konfiskuotus, išjuoktus paveikslius. Tiesa, jų dalis buvo rodoma tik fotografijose, pvz. Bazelio muziejaus savo metu įgyti Corinth "Ecce homo", Chagall "Rabinai" ir kit.

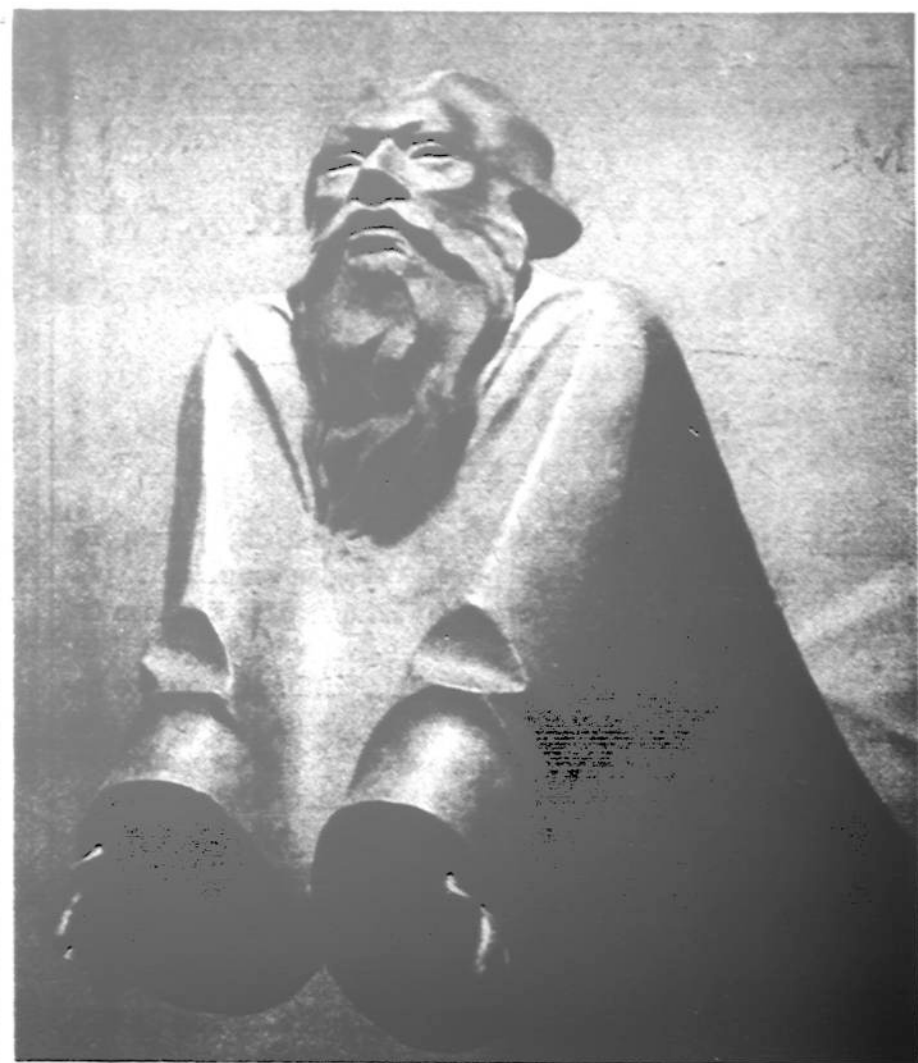
Praeities šešėliai vėl atslenka į dabartį?

Bendras įspūdis — paroda savotiška, kiti pasakytų — melancholiška dvelkianti kultūros gyvenimo įvykis. Beje, apie tų per 16.000 meno kūrinių likimą (tiesa, į tą skaičių įeina ir pasikiri meno albumų, vad. mapių lapai — reprodukcijos) pasirodė Franz Roh leidinys, ir ne-trukus žadami išleisti dar du, parašyti F. W. Arntz ir Hildehard Brenner. Dar kitas, laukiamas atgarsis — ar vokiečių lankytojai bus įžiūrėję tų tam-sių vokiečių istorijoje laikų poveikį ne tik menui, bet iš viso kiekvienai laisvo žmogaus kūrybai? Ar jie sugebės palyginti nacių siautėjimo metus su

Lovis Corinth (1858-1925)

Ecce homo (aliejus)

Ernst Barlach (1870-1938)

Dievas Tėvas

20 amž. diktatorių labai panašiais reikalavimais? Kiek klaidų, ir tai pastebi patys vokiečiai, kad ano laikmečio šešėliai jau pastebimi ir šių dienų gyvenime. Štai, viename Vokietijos pietvakarių mieste aukštas valdininkas puolė architektus — tegul jie, girdi, nesiryzta naudoti plokščiuosius stogus, nes, esą, vokiečių miestai nieko bendra neturį nei su Tel Avivu, nei su Casablanca, tai juk ne vokiečių stilius... Kitur vėl reikalavimai buvę statomi, dalinant premijas jaunesiems menininkams. Praeities šešėliai? Sunku pasakyti. Tačiau tikra, kad užsienis tokių šešėlių Fed. Vokietijoje įžiūrėjo net ir neseniai įvykusios vad. "Spiegel" aferos atveju.

Paviljonas Briuselio parodoje, c dabar — 20 amž. muziejus

Rugsėjo 20-ji buvo ypatinga diena senove dvelkiančioje Austrijos sostinėje — Vienoje. Tą dieną buvo atidarytas 20 amž. menui skirtas muziejus. Niekas nesitikėjo, kad 1959 m. Briuselio tarpt. parodoje buvęs austrų meno paviljonas pavirs į pastovų muziejų. O dabar jau vieniečių ir svetimųjų žvilgsnis krypta į Schweizer Garten (visai netoli ir barokinė Bevedere pilis), metalo — stiklo pastatą, kurio šeimininkas, tai jaunas austrų meno istorikas dr. Werner Hofmann. Su kuklomis lėšomis pradėtas modernaus meno muziejus, atrodo, netrukus išaugs į imponuojančią atrakciją patį stambiausią

newyorkiško modernaus meno muziejaus atitikmenį Europoje. Jau aišku, kiekvienas atvykęs aplankyti ir gražioje Šveicarų parko aplinkoje betūnantį modernų pastatą. Teko būti šio muziejaus atidarymo parodoje. Ji buvo uždaryta lapkričio pradžioje. Jau tuo metu lankytojai dviejuose muziejaus aukštuose galėjo stebėti visą eilę modernių kūrėjų darbų — ir Max Ernstą ir Jackson Pollocką, toliau — Maurice Esteve ir Sergejų Poliakoffą, Vasarely bei Dewasne. žinoma, buvo ats-tovautas ir Paul Klee ir Kokoschka ir Richard Gerstl, pagaliau ir Modigliani ir Lehm-bruck ir Chagall ir visa eilė kitų. Panašiai kaip New Yorke,

plastikinius kūrinius, skulptūras lankytojai randa kieme. Čia ypatingai kreipia akį brolių Gio ir Arnaldo Pomodoro bronzos, toliau — Henry Moore ir Giacometti, Arp ir kt. Austrai yra padarę tai, kas ligi šiol vis nepavyksta žymiai turtingesnei Vak. Vokietijai (nors šiai su projektu tokiame modernaus meno muziejui įrengti siūlėsi net žymusis Le Corbusier...). Sukurtas muziejus ir, svarbiausia, puikiai jis suderintas su architektūros erdve ir jos reikalavimais. Nors visai artimi Bevedere rūmai ir byloja, kad modernus menas tebus tik salele senais amžiais ir baroku kvėpuojančioje Vienoje.

FORTUNATO PASLAPTIS

(Ištrauka iš "Aukso žąsies" I veiksmo)

BIRUTĖ PŪKELEVICIUTE

Karaliaus Kleopo Aštuntojo piliis. Jau po vidurnakčio. Nuosėdžio rūmų salėj tariai keturi, krašto likimu susirūpinę, dvariškaiai: senelis astrologas Fortunatas, kanclerio našlė Teodora, karalijos admirolas ir rūmų daktaras. Mat, valstybės slegia didelė nelaimė — jaunutė karalaitė niekad nesijaukia, nesišypsos, nedainuoja...

TEODORA

Melas mūsų Fortunatai, Tu pagelbėt mums turi! Juk garbingas šimtas metų...

FORTUNATAS

Man? Jau šimtas keturi. TEODORA Tu kasnakt seki žvaigždynus Ir mėnulio šviesų ratą; Tu žinai, ko nieks nežino, Tu matai, ko nieks nemato. Ašikiai išpranašavau.

FORTUNATAS

Karalaitė vos užgimus, Jos žvaigždės suskaičiavau Ir karaliui jos likimą Ašikiai išpranašavau.

VISI

Ai! Sakyt! Nuostabu! Ir tylėjot jūs abu?

FORTUNATAS

Nes karališkam vaikeliui Žvaigždės rodė liūdną kelią...

TEODORA

Ar nerodė jos vilties Pranašystėj ateities?

FORTUNATAS

Taip! Susėskite arčiau — Pasakysiu, ką mačiau: Ką regėjau tarp kometų, Ką tarp skriejančių planetų Aš tą naktį išskaiciau.

Susidėstė man žvaigždynai Šitaip, šitaip... VISI (nustebę) A!...

FORTUNATAS

Ir šitaip. O tarp jų — vardai septyni Buvo aiškiai prašyti: Laura - Liudvika - Kristina - Leonora - Valentina -

VISI

Anastazija - Beata.

ADMIROLAS

Tuos vardus per eilę metų Jau išmokom mintinai.

FORTUNATAS

Taigi, ponai. O tenai Jos Karališkos šviesybės Ir drauge visos valstybės Man likimas apsiereiskė.

VISI

Kaip? Plačiau, plačiau paaiš-kink! FORTUNATAS Žvaigždės sukosi ratais, ratais, Metai sukosi verpetais... Oi, kiek ašarų gaudžių Rodė tie keliai žvaigždžių! Kiek nelaimių mūsų kraštui!

TEODORA

Kalba puikiai!

DAKTARAS

Lyg iš rašto.

FORTUNATAS

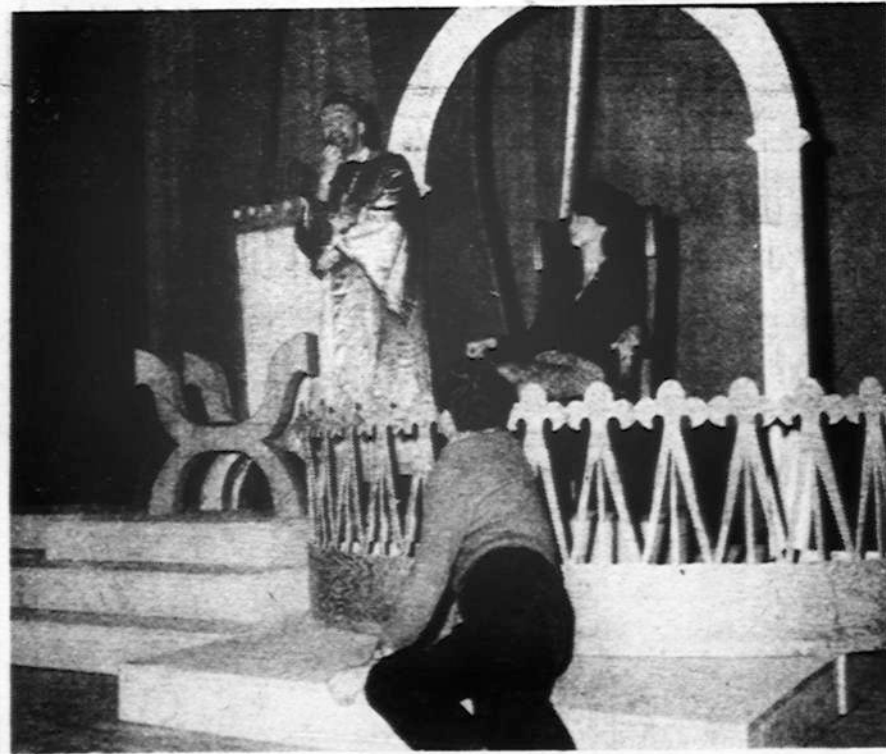
Aš nusiminiau, išskaitęs Liūdną dalią karalaitės. Tik staiga — pačiam krašte, Mirgančių žvaigždžių rašte, Šviesų ženklą pamaciau.

TEODORA

Dievas duotų tau sveikatos!

FORTUNATAS

Mano amžių?

"Aukso žąsies" antrojo veiksmo repeticija. Iš kairės į dešinę: J. Kelečius, K. Veselka ir V. Janulevičiūtė. Nuotr. P. Petručio

TEODORA

O tačiau...

FORTUNATAS

Džiaugsmo, laimės jau ver-čiau Laurai - Liudvikai - Kristinai - Leonorai - Valentina - Anastazijai -

VISI

Beatai!

TEODORA

Greit sakyk, ką ten matei?

FORTUNATAS (pasimetęs tarp karalaitės vardų) Trūksta vardo paskutinio...

TEODORA

Buvo juk vardai septyni! Kokį ženklą išskaitė?

FORTUNATAS

Laura — pirmas. Antras — kas?

ADMIROLAS

Oi, jau niežti man rankas!

FORTUNATAS

Vieno vardo man pritrūko.

ADMIROLAS

Šimtas pyptių su cibukais!

FORTUNATAS

Du, ir trys... Ir keturi...

TEODORA

Ar širdies tu neturi?

FORTUNATAS (nudzūgęs)

Taip! Septintas — bus Beata! Tad, klausyk!

VISI

Na, bent sykį...

FORTUNATAS

Kai penkioliktųjų metų Jai pavasaris ateis, Kai raudonas rožių krūmas Už karališkųjų rūmų Pasipuoš žiedais baltais, Karalaitė — kaip saulutė — Vieną dieną... nusijuoks.

TEODORA

Oi, ne, ne!

DAKTARAS

Negali būti...

ADMIROLAS

Neįvyks stebuklas toks.

FORTUNATAS

Nusijuoks ji, mano mieli, Ir liūdnumo nebeliks. Jokio debesio, šešėlio...

ALMIROLAS

Kaip?

VISI

Sakyk, kaip tai įvyks?

FORTUNATAS

Kaip įvyks? Nelaimė, šito Tarp žvaigždžių neparašyta. Betgi tą laimingą dieną Liūdesį pamirš kiekvienas: Pralinksms visa pilis Ir visa, visa šalis. Juoksis rūmų patarėjai, Kambarinės ir virėjai, Juoksis kalviai, juoksis staliai, Juoksis soste pats karalius.

DAKTARAS

Se, kad nori — ir tikėk!

ADMIROLAS

A, pasielino ir tiek!

TEODORA

Nieko tikro nepasakė.

DAKTARAS (Admirolui)

Nemosuok! Užpūsi žvakę.

ADMIROLAS

Taip papliaukšt, kaip Fortu-natas, Gali boba betkuri.

TEODORA

Juk senukui šimtas metų. Ką jis...

FORTUNATAS

Šimtas keturi.

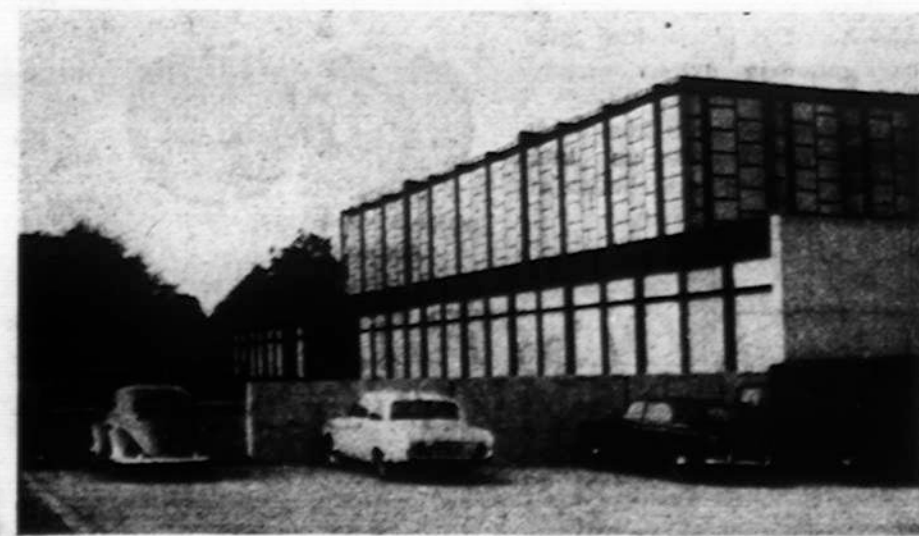
Jei man mažina metus, Visados ašai širstu. Ne mergelė juk esu.

ADMIROLAS

Nieks neginėys. Iš tiesų.

FORTUNATAS

Metų skaičiaus nebaisu Vyrui amžiaus brandume, Astrologo orume. Jūs, krienai netikintieji! Norit ženklų? Štai, įsiai! Admirole, ar klausai? Tarp žvaigždžių man sumirgėjo Tarsi prošvaistė šviesa... Kai geriau įsižiūrėjau — Nagi, ponai! Tai — žąsis!

Viena — modernaus meno muziejus

„TĖVYNĖJE IR PASAULYJE“

Kan. Steponaičio atsiminimų knyga

JUOZAS PRUNSKIS

Veteranas lietuvis kultūrininkas kan. Antanas Steponaitis, artėdamas prie savo amžiaus 80-ties metų sukakties (gimęs 1883 m. birž. 15 d. Triobiškių kaime, Marijampolės par.), suteikia lietuviams savo kultūrinę dovaną — prisiminimų ir apybraižų knygą „Tėvynėje ir pasaulyje“ (319 pusl. spaudė Tėvų Pranciškonų spausdė Brooklyn). Jau būdamas kunigu, autorius dar gilino istorijos (o taipgi ir pedagogikos bei psichologijos) studijas Šveicarijoje, taigi — yra tuo labiau kvalifikuotas šios rūšies veiklą paruošti. Visoje knygoje matyti autoriaus didelės kruopštumas, surenkant informacijas, faktus, citatas iš įvairių, net dabar ir ne taip lengvai prieinamų šaltinių — spaudinių.

Šiam leidiniui galutinai paruošti autorius turėjo rūpestingą aukštą kvalifikaciją talkininką — istoriką prof. S. Sužiedėlį, kas pažymima knygos įžangoje.

Politinės ir kultūrinės istorijos santrauka

Paskutiniu metu susilaukėme eilės turiningų atsiminimų, kuriuos mums davė gen. Raštikis, a. a. min. Savickis, pulk. Žukas, adv. Skipitis, dr. K. Grišius, Bielinis ir kiti. Tai vis vertinga medžiaga mūsų tautos istorijai. Jeigu ankstybesnieji atsiminimai gana tampa surišti su pačių autorių pergyvenimais, tai „Tėvynėje ir pasaulyje“ yra daugiau mūsų tautos politinės ir kultūrinės istorijos santrauka, duodant platesnį atitinkamo laiko-

tarpio tarptautinių įvykių foną ir ryškiau nusakant įvykius, kuriuose pats autorius dalyvavo, pvz. Šveicarijos lietuvių veikla, siekiant Lietuvos nepriklausomybės. Dėl to ir pats leidinys apibūdintas ne vien kaip prisiminimai, bet ir apybraižos. Pats autorius čia mažiausiai matomas. Iš vienos pusės tai gerai, kad išvengiama siauro asmeniškumo, bet iš kitos pusės veiklas darosi sausesnis, vietomis tiesiog jau išspausdintų Lietuvos istorijoje dalykų konspektas, kas tiesa, tremties sąlygose, kai knygų mažiau teiseina, gali būti iš da-

Kan. A. Steponaitis

lies pateisinama, bet vargiai, ar pageidautina.

Išvados

Vis dėlto autorius savo knygoje atžymi nemažai įvairių įdomybių. Čia jis pasakoja apie carą Nikolajų II, kaip jis priėmė du ministrus ir sutiko su abiejų priešingomis nuomonėmis; o kai vokiškos kilmės carienė jam pastebėjo, kad taip negalima, caras ir su jos nuomone sutiko... (p. 29).

Čia vėl autorius pasakoja apie pirmą spaudos bylą 1870—1871 m., kada teisman buvo patraukti 9 kunigai, valstietis Rasčiukas ir bajoras Kulakauskas; abudu vyrai ir 5 kunigai buvo ištremti į Sibirą (p. 46).

Iš knygos sužinome, kad kun. V. Aleksandravičius jau 1905 m. Vilniaus seime kėlė žemės reformos reikalą (p. 69); kun. J. Vailokaitis už pasisakymą prieš rusų kolonistus 4 mėnesius atsėdėjęs kalėjime, išsinešė planą pasipriešinti kolonizacijai: įsteigė Brolių Vailokaičių bendrovę, supirkinėjo dvarus ir juos perkėlė į lietuvių ūkininkų rankas (p. 77). Sužinome, kad jau 1909 m. vyskupijos administratoriaus Vilniaus seminarijoje buvo įsaky-

4 1/2% 5%

current dividend on investment bonus

1 1/2% DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS

1 1/2% 4 metų investavimo bonus mokame 4 1/2% dividendų kas puse metų dar išmokėsime po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: Pirmadi., antradi., penktadi. ir šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. d.

Trečiadi. uždaryta: ketvirtadi. 9 v. r. — 8 p. d.

K. Simonis

(Čiurlionio galerijos nuosavybė)

Sviesa

ta dėstyti lietuvių kalbą višiams klierikams p. 87).

Lietuvių diena, davusi 467,000 frankų

Iš šios knygos patiriame apie vysk. Pr. Karevičiaus atsparumą okupantams vokiečiams, kuris jiems buvo pareiškęs: „Galite mane ištremti, galite sušaudyti, bet negalite priversti elgtis prieš sąžinę“ (p. 108); veikale atžymima, kad 1917 m. popiežiaus Benedikto XV paskelbtoje Lietuvių dienoje buvo gauta lietuvių reikalams 467,836 šveicarų frankai iš rinklivos pasaulio katalikų bažnyčiose (p. 112).

Knygoje atžymima, kaip Serovo nurodymu lietuviai komunistai vykdė sabotažo veiksmus prieš sovietines bazes Lietuvoje, kad susidarytų pretekstas okupacijai (p. 205). Čia užprotokuluoti sovietinių pareigūnų patikrinimai, kad Lietuvoje nebūsi kolchozų; kaip žinome tą veidmainingą pažadą okupantai vėliau lengvai sulaužė (p. 220). Duodama įdomi tremties švietimo statistika: Vokietijoje 1945—46 m. m. buvo 71 lietuvių vaikų darželis su 2,143 vaikais ir 110 mokytojų; 112 pradžios mokyklų su 4,087 mokiniams ir 327 mokytojų, 14 pradžios mokyklų su 502 mokiniais ir 143 mokytojų; 20 gimnazijų su 2,442 mokiniais ir 435 mokytojų (p. 259—260). Atžymima, kad po II Pasaulinio karo lietuvių tremtinių atvyko į JAV apie 30,000, į Kanadą 7,700, į Australiją apie 5,000, į Angliją 3,000, į Veneciją 2,000, į Argentiją 800, į Braziliją 700: viso išemigravusių lietuvių 58,113 (p. 266—267). Tai žinoma, tik antrinė statistika.

Vertingas leidinys

Čia pacituojame tik keletą tokių įdomesnių knygoje iškeliamų faktų, o jų yra gausiai, ir jie gal net nesudaro pagrindinės knygos vertės, kuri glūdi nuosekliame istorinės eigos atpasakojime ir priežastingumo užkulisų išsklaidyme.

Autorius daug kur moka kurti vaizdžiai kalbėti. Štai jis Šveicariją pavadina Europos vieš-

48 rašoma ir kun. Sederavičius ir kun. Sidaravičius, nors kalbama apie tą patį asmenį. Rašoma „Škotija“ (p. 92), nors kalbininkai jau mus nuo seniau moko sakyti Skotija. Nemažai pasitaiko ir korektūros klaidų. Pvz. 22 pusl. „Ziburio“ gimnazija išspausdinta mažąja pirmąja raide, prel. Maciejauskas paskelbiamas mirusiu 1937 m. ir čia pat tame pat 282 pusl. pasakojama, ką jis veikė 1938, 1939 ir 1940 m. Panašių pavyzdžių būtų galima surinkti apšiai.

Tai, žinoma, antraeiliai dalykai. Veikalas pasilieka vertingas, daugelyje mūsų istorijos įvykių išryškina naujus aspektus.

VALYMAS
KILIMAI, APMUŠTI BALDAI
valomi. Sienos valomos ir dažomos — J. Rudis
Tel. CLiffside 4-1050

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel. GA 1-8654 ir GR 6-4339

STIRBIS FUEL OILS

Aliejus virtuvei ir krosnims
„Geresnė ir pigesnė alyva“
Tel. HEmlock 4-6264

PETRAS STIRBIS

6741 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

SOPHIE BARGUS RADIO SEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienio ir sekmadienio nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakariškos pirmadi. 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Tel. HEmlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VESINTUVAI
Dabar atidura ir sek. 11 v. iki 4 v.

MOVING

R. SERENAS perkrausto būdus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

SMART TV BUY!

The WAYLAND Series 233-C-84-M 23" tube (overall diag.) 222 sq. in. picture
RCA VICTOR
New Vista TV
• Economy-priced Lowboy Console
• Super-powerful "New Vista" Tuner
• 22,500 Volts of Picture Power (design average) **\$218.88**

Tokius ir kitus pačių garsiausių išdirbysčių TV ir radijo aparatus galite gauti

Frank's TV & Radio, Inc.

3240 So. Halsted Street
Telef. CALumet 5-7252

PERKU IR PARDUODU
PAŠTO ŽENKLUS IR SENUS PINIGUS

PATRIA
6312 S. Western GR 6-6592
Atidura 11-4 ir 6-5

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
DECEMBER — GRUODŽIO 13, 14, 15 D. D.

POPULAR BRAND OF IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth \$4.79
IMPERIAL NAPOLEON BRAND FRENCH BRANDY	Fifth \$2.98
STOCK 10 YR. OLD IMPORTED BRANDY	Fifth \$3.98
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth \$4.89
MANDOCREMA (GOLD DROPS) IMPORTED WINE.	Fifth \$1.98
BUTON IMPORTED ITALIAN DRY OR SWEET VERMOUTH	Fifth \$1.79
CANADA HOUSE IMPORTED CANADIAN WHISKEY	Fifth \$3.39
CHOKALU IMPORTED CREME DE CHOCOLATE LIQUEUR	Fifth \$4.98
NEW YORK STATE CHAMPAGNE PINK CHAMPAGNE OR SPARKLING BURGUNDY	Fifth \$1.69
SOUTHERN COMFORT LIQUEUR 100 Proof	Fifth \$3.89

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimėiais mėnesiniais išsimokėjimais.
Dėl informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-774

DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ PAS LIETUVIUS PREKYBININKUS!

Apsirūpinkite nebrangiai garantuotais automobiliais prieš didžiulius šalčius.
Jei jūsų automobilis „šlubuoja“, iškeiskite į mūsų garantuotą.

Dedame keletą pavyzdžių:

1958 MERCURY, Full Power, tik	\$595.00
1958 FORD, 6 cilinderių, Stand. Transm.	\$495.00
1958 BUICK, Power	\$695.00
1957 CHEV. Convert., tik	\$650.00
1957 FORD, Retr. Top	\$650.00
1957 OLDS. 4 Dr. "98"	\$600.00
1959 OLDS. 4 Dr. H. T., Power. Reikalinga įmokėti	\$300.00
1960 PONT., 2 dr., H. T. Full price	\$1,750.00
1961 CHEV., 4 dr., 6 cyl. Stand. Trans.	\$1,550.00
1961 FORD Galax., 4 dr. Power	\$1,550.00
1962 PONT. Bonn. Conv., tik	\$2,800.00
1959 FORD Galax. Power, 4 dr., 6 cyl. Auto.	\$995.00

Pasirinksite iš 30 kitų automobilių

Vacys Motor Sales

6516 SO. WESTERN AVE.
Chicago 36, Ill. Tel. WA 5-5121

JOIN OUR LENOX WARE CLUB

FREE 4 piece place setting to savers

Šitas gražus 4 gabalų Lenoxware komplektas yra nemokama dovana jums, jei atidarysite taupomąją sąskaitą \$100.00 ar daugiau, arba jei pridėsit tą sumą prie dabar turimos sąskaitos. Šis pradinis indėlis įgalina Jus būti DINNERWARE CLUB nariu. Kaip narys Jūs turit teisę pirkti už \$2.49 papildomą komplektą kiekvieną kartą, kai tik pridėsit prie savo sąskaitos \$25.00. Daug atskirų gabalų galima pirkti palyginus žemomis kainomis. Normali šio seto pardavimo kaina yra \$5.70. Šie LENOXWARE komplektai gau-

na garantiją dviem metams, kad jie nenutrupės, neskilis ir nesudūs. Tik vienas komplektas nemokamai kiekvienam klubo nariui... paštu varelkalavimai nepriimami.

DISTRICT SAVINGS
3430 South Halsted Street / Phone 254-0104

Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi

THRILLING TO RECEIVE!

WASHINGTON DELICIOUS APPLES

A FULL HALF BUSHEL
1/2 Bushel GOLDEN DELICIOUS and
1/2 Bushel RUBY RED DELICIOUS
cards Enclosed

\$7.50

Prepaid in the Continental United States
(Order 12—SAVE 10%)
GL 7-5963 (Area Code 509)
YAKIMA, WASHINGTON

Write, wire or phone Dept. NH
PRECISION FRUIT CO. — ROUTE 1, BOX 645

MŪSŲ KALBA

RED. DR. PR. SKARDZIUS

Argi iš tikrųjų trūksta lietuviškų žodžių?

Seniai nustojom tyčiotis iš senųjų ateivių, kurie savo kalboje vartoja tokius žodžius kaip "inkamtekas, flėksai, tolvėjus, pyčius" ir panašius. Dabar ir naujieji jau taip šneka.

Tokiam kalbos nerūpestingumui pateisinti dažnai sakoma, kad, girdi, lietuvių kalboje nėra reikiamų atitikmenų. Dėl to reikia vartoti šiuos barbarizmus.

Argi tikrai taip? Ar nėra, ar tik kalbėtojas nežino?

Kalbą yra organiškas kūrinys. Ji vystosi kartu su pačiu žmogumi, ir joje atsispindi gyvenimo reikalavimai. Aišku, kad aplinka ir gyvenimas buvo vienoki Lietuvoje, žemės ūkio krašte, ir kitoki Amerikos miestuose, kurie yra supranoninti iki aukščiausio laipsnio. Nėra ko tad stebėtis, kad lietuvis, pakliuvęs nuo žagrės laukuose prie mašinos fabriko, susidūrė su visai naujais daiktais ir ėmė juos taip vadinti. Tas pat atsitiko ir šeiminkinkei, perkant naujus gaminius. Tas pat ir spaudos bendradarbiams, aprašant svetimus įvykius ir aplinką.

Kalbininkai tvirtina, kad lietuviškų žodžių galima viską išreikšti. Tam yra ir įrodymų. Žinia, kad prieš šimtą metų nebuvo nei vidaus degimo variklių, nei lėktuvų, nei atominių bombų. Nebuvo tiems daiktams ir žodžių. O šandien! — Daugelis iš jų jau lietuviškai vadiname ar bent galėtumėm taip vadinti, jei nebūtumėm apsiėmę.

Štai sriubos vietoj, prieš pagrindinį patiekalą, čia dažnai duodo "šrimpsų" kokteilio. O kodėl ne vėžiukų (arba krevečių)? "Labsteris" penktadienį patenkina ir didžiausią smagurį. Bet mes jį juk galime vadinti jūriniu vėžiu, arba omaru (pr. homard).

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RĖSIOS FOTOGRAFIJŲ MŪSŲ SPECIALYBĖ
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-248
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.

Gardaus maisto siuntiniai į visus kraštus. Pristatoma per 3-4 savaites. Pilnai garantuota. Prašykite sąrašų ir kainoraščių.

GRAMERCY SHIPPING CO.
118 E. 28th Street
New York 16, N. Y.
Tel. MU 9-0598

KALĖDŲ ŠVENTĖS DŽIUGINA

visus, kaip didelius, taip ir mažus. Tas džiaugsmas bus žymiai didesnis, kai turėsime lietuviško skonio kepyklos gaminių. Čia į pagalbą ateina BRIGHTON BAKERY sav. Feliksas Mackevičius, kuris yra užsitaravęs visų patikėjimo, o ypačiai šeiminkinių, kurioms jis teikia pagalbą iškilnių progomis, bet svarbiausiai tai KALĖDŲ ŠVENTIŲ progą.

F. Mackevičius savo gaminiais pasižymėjo Kaune, Nepriklausomoje Lietuvoje, o dabar jau yra visų lietuvių ir kitataučių mėgiamas Čikagoje.

AUROROJE — Stienes Delicatessen, River & Galina Sts.; ST. CHARLES, Blue Goose kraut., 301 W. Main St., ROCKFORD, Pacemaker kraut., 519 Martisano St., ir ELGIN'E, Mack's Grocery, 4th St., prie Lord's Park.

Artėjančioms Kalėdų šventėms pasiruošę gerai, bet prašo ir šeiminkinių bendradarbiavimo, kad užsakyms duotų kaip galima anksčiau, kad galėtų visokiais gaminiais aprūpinti laiku ir visus. Be visiemis jau gerai žinomų savo puikiu skoniu tortų, medauninkų, marciponų, lietuviškų baravykų, šliūžių ir kitokių gaminių, dabar kepa ir pagraisvėjusiu puikiu skoniu RAGUOLĮ (Baurnkucheną). Visi gaminiai bus pritaikinti Kalėdų šventėms ne tik skoniu, bet ir atitinkamai papuošimais.

Savo užsakymus perduokite telefonu Virginia 7-1250 tuojau pat ir galėsite ramiai laukti Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų.

PASKUTINĖ DATA YRA GRUODŽIO 21 DIENA

BRIGHTON BAKERY

2457 West 46th Place, Chicago 32, Ill.

VYTAUTUI ALANTUI 60 METŲ

Įvairiose šių metų sukaktysėse bei įvykiuose prisimename taipgi rašytoją, dramaturgą ir publicistą Vytautą Alantą jo 60 m. amžiaus proga. Gyvenimui rudenėjant, tenka įvertinti Vytautą Alantą — kūrėją. Kas nėra skaitęs Vytauto Alanto kny-

Vytautas Alantas

gų? Jo knygos įdomios ir įvairios: dramos, pjesės, romanai, novelės, komedijos. Jis pagaua lietuviams įdomias, aktualias temas, užtat jo kūrinių noriai skaitomi. Ir šandien jo dramos, komedijos, pjesės tebevaidinamos laisvajame pasaulyje. Ir šiuo metu sukaktvininkas kažką rašo. Gal apie tai netrukus ir sužinosime?

Tačiau sukaktvininkas nėra vien tik rašytojas — dramaturgas. Reikšminga yra jo ir kaip žurnalisto veikla. 1925—1929 studijavo ir baigė Montpellier u-tą Prancūzijoje, o 1930—1934 Eltos redaktorius, 1934—1939 Lietuvos Aido vyr. red., 1941—1944 Vilniaus m. teatro direktorius. Antrą kartą rusams okupuojant Lietuvą, 1944 m. A. pasitraukia į Vokietiją, o iš ten atvyksta Amerikon ir apsigyvena Detroito. Pragyvena iš darbo Fordo fabrike.

Su mūsų tautos — valstybės

tragedija prasidėjo ir mūsų kultūrininkų — kūrėjų tragedija. Žiauri buitis ir duonos kasdieninės rūpesčiai. Nedaug kam rūpėjo, nedaug kas sielosi, kokiomis sąlygomis Alantas tremtyje dirbo ir kūrė. Reikia išskirti čia Alanto valingą ir kietą būdą: ką jis pasiryžo atlikti ar nuveikti — jis visada padarė.

Sukaktvininko kūryboje vyrauja neapmokamas patriotizmas. Jis nesibijo parodyti blogio vėžius, kurie žaloja ir žudo lietuvių. Jis sielosi mūsų literatūros anemiškumui, liiguistumui, apsamanojimui. Jam gaila, kad daugis vyresniųjų plunksnos darbininkų užmetė ir kampą rūdins suėsti seniau žvilgėjusią ir Lietuvai tarnavusią auksinę plunksną. Jam gaila tų be laiko ir "pensių" išėjusių rašytojų bei žurnalistų, kurie iškeitė amžiną nerimą kalbančią plunksną ir prabangesnį

SAVE BY MAIL POSTAGE PAID BOTH WAYS!

NOW DAILY Interest Compounded Monthly

"Earn Interest on Your Interest" Each and Every Month of the Year

4 3/4 %

Current annual rate compounded monthly and paid quarterly on savings

• Savings insured up to \$10,000 by Federal Savings & Loan Insurance Corporation.
• Funds received by the 10th day from the 1st!
• Air Mail postage paid both ways!
• Located in the Heart of Los Angeles County

Constitution SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Main Office: 2288 S. ATLANTIC BLVD. In Atlantic Square MONTEREY PARK, CALIF.

Dept. NH
Enclosed is check (or M. O.) for \$..... Please open account for —
☐ INDIVIDUAL
☐ JOINT SURVIVOR
Name
Address
City State

gyvenimą, į nuolatinį poilsiavi-

ma...
Malonų sukaktvininką Vytautą Alantą sveikinti, matant lietuviškos kultūros aruoduose brandžių grūdų, prinokusių jo dvasios ir kūrybinės ugnies atkaitoje. Vladas Mingėla

I NEED SOME HELP TO MAKE CHRISTMAS A HAPPY ONE for the boys and girls at the Rocky Boy Indian Reservation. Would You Please Help? Make donation payable to — ROCKY BOY CATHOLIC MISSIONS Fr. Raymond J. Nyquist, Box 306, Dept. CP, Big Sandy, Mont.

GRIGUS PHARMACY

VISOS VAISTINĖS REIKMENYS

Išpildome receptus ir turime naujausius patentuotus vaistus.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9:30 v. r. iki 10:00 v.

Sekmad. nuo 9:30 v. r. iki 2:00 p. p.

Grigus Pharmacy 6725 South Pulaski Rd. CHICAGO 29, ILLINOIS

Tel. LUDlow 1-1919

Joseph M. Grigus, B.S., R. Ph., savininkas

ANT BONUS SĄSKAITŲ

APDRAUSTA

Didesnis uždarbis už santaupas, paremtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. • Chicago 32

DRUGAS, šeštadienis, 1962 m. gruodžio mėn. 15

5

DAINA ELECTRONICS
TV - RADIJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FOTOGRAFIJŲ PLOKŠTELĖS
ANTENOS - BATERIJOS - LEMPUČIAI
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausios kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 1065 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

Learn More About Indians

Read the day-to-day account of the "DOINGS" of a Priest among the Indians of South Dakota

in **The Little Bronzed Angel**

Published and printed in the Mission Print Shop, edited by Rev. Gualbert Brunzman, O.S.B., for the support of 450 Indian boys and girls. Printed monthly — Subscription \$1.00 per year)

Mail to: Rev. Gualbert Brunzman, O.S.B., St. Paul's Indian Mission Martyr, South Dakota

SUBSCRIPTION BLANK

Name:
Address:
City: Zone: State:
(1 subscription) \$1.00

KALĖDŲ SENELIS CRANE SAVINGS BENDROVEJE
Gruodžio 15 ir 22 d. nuo 9 val. ryto iki 12 val. diena vaikai, lydimi tėvų, nemokamai bus nufotografuoti drauge su Kalėdų Seneliu. Taip pat galės laimėti įėjimo dovanas (door prizes).

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th St. Tel. LAFayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:

BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226

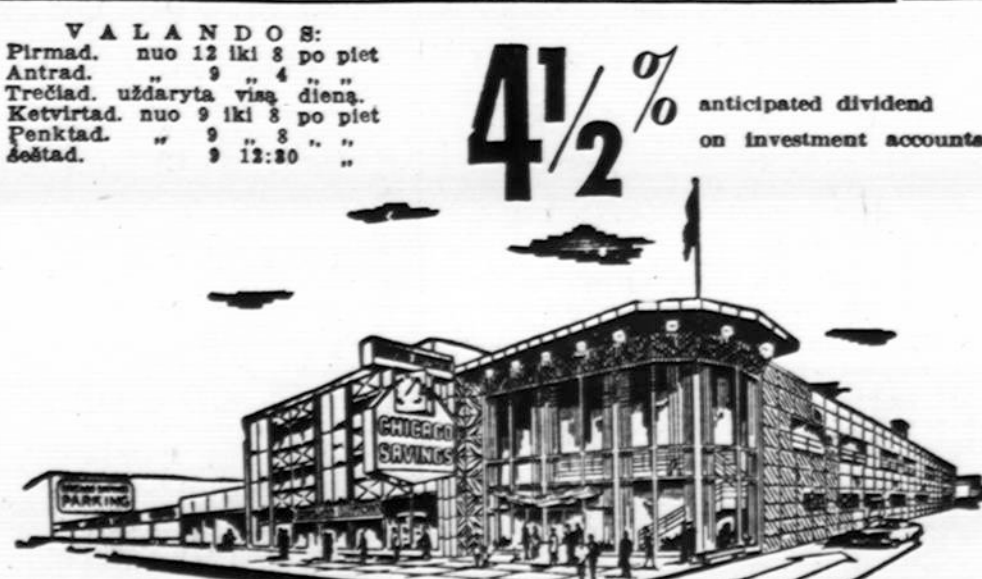
Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PROsp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Penktadieniais vakare iki 9:30 val. vakaro ir sekmadieniais nuo 12 iki 5 val. atidaryta tik 6211 S. Western Ave. krautuvė.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue.

Chicago 36, Illinois

GRovehill 6-7575

V A L A N D O S:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antradi. " 9 " 4 " 4
Trečiadi. uždaroma vią dieną
Ketvirtadi. nuo 9 iki 8 po piet
Penktadi. " 9 " 8 " 8
Šeštadi. " 9 " 12:30 "

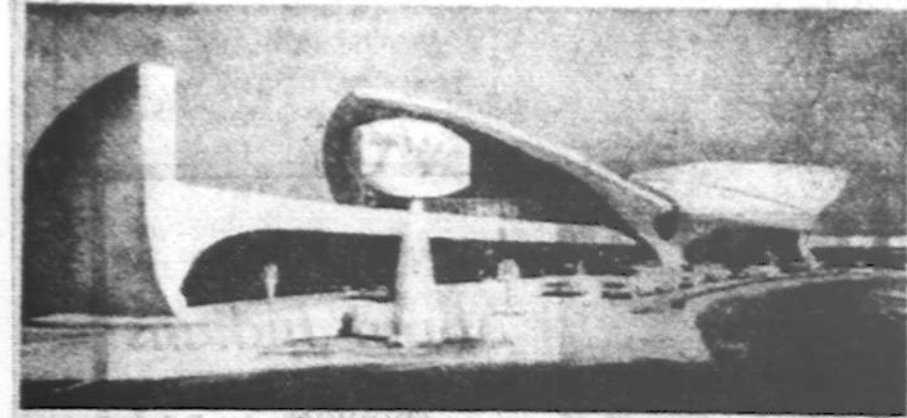
4 1/2 %

anticipated dividend on investment accounts

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kėmais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigų Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

T.W.A. Terminal at Idlewild Wins Top Design Award

ABOVE: TWA World Center Flight Center at Idlewild, which was designed by the late Eero Saarinen, was chosen outstanding one building by Queens Chamber of Commerce.

RIGHT: John F. Kennedy Library building in Boston, designed by the late Eero Saarinen, was chosen outstanding one building by Queens Chamber of Commerce.

AMERIKIEČIŲ DĖMESYS LIETUVIŠKAJAI ARCHITEKTŪRAI

New Yorko Queens Chamber of Commerce kas metai skiria premijas už geriausius pastatus. Šiemet buvo penkiasdešimtietieji metai. Architektūros darbai vertinami ne tik kaip jie atrodo atsieti nuo aplinkos ir sąlygų, bet ir pagal tai, kaip architektūrinis uždavinys išspręstas esamose sąlygose.

Iš visų šiemet atliktų įdomesnių darbų buvo premijuota 31 pastatas: 14 buvo atžymėti bronzos lentelėmis ir 17 honorable mention scrolls. Jury komisiją sudarė New Yorko miesto statybos skyriaus ir žinomesni New Yorko architektai. Kiekvieno premijuoto pastato po 25 fotografijas buvo išsiuntinėta visai Amerikos spaudai. Maspetho lietuvių parapijos, kurioje klebonauja prel. J. Balkūnas, Atsimainymo bažnyčiai buvo paskirta honorable mention scroll. Kūrijos nuomone, jei architektas būtų buvęs newjor-

kietis, tai bažnyčia būtų gavusi pirmąją premiją.

"The New York Times" gruodžio 2 d. sekmadienio 4 milijonų laidai pasirinko penkių premijuotų pastatų nuotraukas, tarp jų ir Atsimainymo bažnyčios, pirmojo vietoj paminėdamas garsaus suomių kilmės architekto Eero Saarinen darbą — naujos kevalinės sistemos visam pasauly pagarsėjusią T. W. A. aerodromo stotį. Laikraštis šalia Atsimainymo bažnyčios nuotraukos užakcentuoja ir lietuviškuosius pastato motyvus.

Premijas gavo, kaip užsakytojas ir savininkas, prel. J. Balkūnas, architektas J. Mulokas ir statytojas — kontraktoriaus J. Stankus. Prelato Balkūno nuomone, tokį atžymėjimą lietuvių gauna pirmą kartą visoje Amerikos lietuvių istorijoje.

Maspetho Atsimainymo bažnyčia yra išimtinai bendrų lietuviškųjų pastangų vaisius, rūpinantis ir dirbant užsakytojų prel. J. Balkūnui, archt. J. Mulokui, dailininkams V. K. Jonynui, E. Marčiulionienei, A. Marčiulioniui, struktūros inžinieriui K. Balkui, elektros inž. E.

Žitkui, kontraktoriui J. Stankui, lietuviams meistrams ir darbininkams.

Premijų įteikimo bankete dalyvavo apie 2,000 svečių. Visi pastatai svečiams buvo parodyti ekrane spalvotose nuotraukose. Iš lietuvių bankete dalyvavo inž. K. Balkus su ponia, archt. J. Mulokas ir kontr. J. Stankus. a. r.

• **Vaižganto raštai ir literatūros konkursai.** Lietuvių Rašytojų Draugija pastarajame savo biuletenyje tarp kitko praneša, kad prekybininkas J. Karvelis yra pasiryžęs išleisti pilną Vaižganto raštų laidą. Draugija kviečia visus iš anksto šį leidinį užsisakyti. Kiekvieno įrišto tomo kaina \$5. Piniagai būtų mokami, tomui išėjus. Sutikimą Vaižganto raštus prenumeruoti reikia pranešti J. Karveliui, 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Lietuvių Rašytojų Draugija, džiaugdamosi literatūrinėmis premijomis bei konkursais, ragina mecenatus į jūrą komisi- jas kviesti ir Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovus, kaip būriui K. Balkui, elektros inž. E.

KULTŪRINĖ KRONIKA

• **Komp. Broniaus Budriūno** vadovaujamas ansamblis Los Angeles, Calif., įdainavo Kalėdų giesmių plokštelę, kuri šiomis dienomis pasiekė J. Karvelio Prekybos namus Chicagoje. Plokštelėje yra Budriūno, Čiurlionio, Naujalo ir kitų kompozitorių Kalėdų giesmės.

• **Dr. Pr. Bagdanavičius** parąšė vieno veiksmo, trijų paviekslų vaidinimą — scenizuotą legendą "Šiaurės pašvaistę". Drama surišta su šv. Kazimieru ir vaizduoja dabartinį gyvenimą Lietuvoje. Taip pat Pr. Bagdanavičius kiek anksčiau parašė ir kitą dramos veiklą "Varpinę".

Jo ankstyvesnis veiklas "Baisusis Birželis" yra vaidintas beveik visose lietuvių kolonijose ir susilaukė pelnyto pasisekimo ir įvertinimo.

• **Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės meno istorija.** Vokietijoje gyvenantis meno istorikas dr. Povilas Reklaitis dažnai bendradarbiauja atitinkamus vokietų leidinius bei žurnalus, rašydamas įvairiais lietuvių meno klausimais. Pasitaruoju metu Vokietijoje išleista vokietų kalba jo knyga, apžvelgianti meno raidą senojoje, istorinėje Lietuvoje. Tai labai vertingas veiklas, ypač kad lig šiol kone visus reikšmingus kultūrinės raidos akstinus se-

nojoje Lietuvoje vis savindavo- si mūsų kaimynai. Dr. P. Reklaitis savomis studijomis šią mūsų tautai daromą skriaudą nuolat iškelia, objektyviai užakcentuodamas pačių lietuvių kultūrinį įnašą šiame Europos regione. Naujoji knyga tituluojama šitaip — Povilas Reklaitis: Einführung in die Kunstgeschichtsforschung des Grossfürstentums Litauen. Mit Bibliographie und Sachregister. (Wissenschaftliche Beiträge zur Geschichte und Landeskunde Ost - Mitteleuropas herausgegeben vom Johann Gottfried Herder - Institut Nr. 59). Marburg (Lahn) 1962. 217 psl.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGEJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

Tel. PR 6-8998

PINIGAI ! USSR

Pilnai garantuota. Pristatoma laike 2 savaitę. Prašyk platesnių informacijų GRAMERCY SHIPPING CO., Inc.
744 Broad Street,
NEWARK, NEW JERSEY

KARPENTERIS

• Visoki namų pataisymai
• Prieinama kaina
IGNAS
Tel. HE 4-5570

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIU MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai. Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams, skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

Attention, Property Owners SPECIAL

For the First time we are offering our Expert service in Interior and Exterior Painting and Dec. to you at a Savings Never before possible. If you are in need of Any type of Dec. then Now is the time to Have it done. This is a Limited offer. CALL NOW FOR YOUR FREE ESTIMATE. City or suburbs.

J. V. PETRELI
Painting & Decorating
BRUNSWICK 8-5137

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminami vaistų gamybos laboratorijose. Daugeli receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvertimas ir išsklaidymas yra labai svarbūs. Kai mes išpildome receptą, Jūs galite būti užtikrinti, kad jį tiksliai išpildysime, kaip daktaro užrašyta.

Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojame švėdus vaistus, kurie veikia paskelmingai. Turime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujausių ir vėliausių išrašų.

DARGIS DRUG STORE

CHARLES P. DARGIS
Reg. Pharmacistas
2425 W. Marquette
Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HEmlack 4-6050

VALANDOS:

Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekmad. uždaryta

Europietiškos Mediciniškų Žolių Arbatos Formulės

Populiari gydom. žolių arbata vartojama Europoje ir suformuluota dvylikos pirmaujančių herbalistų.

Digestosan — padeda virškinimui.
Nervosan — lengva vaistas nervams.
Normosan — padeda sukietėj. viduriams.

Pectosan — kaulinui nuo perkalmų.
Remosan — populiari arbata naudojama daugumos turinčių reumatizmą, artritą ir kt.

Sklerosan — naudojama daugelio vyresnių žmonių pagerinti kraujotaką.

Urosan — švelnus stimuliantas inkstams.

Degrosan — populiarius tarpe ty, kurie nori numesti svorį.

Cholagoga — naudojama daugelio turinčių tulžies pūsles negalavimus.

Kaina \$2.50 už dėžę. Pilnas sąrašas gydom. žolių bei gyd. žolių produktų. Virš 1,000 žolių ir prieskonių sandėlyje. Prašykite nemokamo katalogo.

Herb Products Company
Dept. "D"
11012 Magnolia Blvd.
North Hollywood, California

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU

NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS

• Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgalas.

• Taupykite STANDARD FEDERAL — stipriausioje Chicago taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos — saugios ir neša dividendus.

Turtas \$82,000,000.00

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui

Pinigai padėti prieš kiekvieną mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos

JUSTIN MACKIEWICH Sr.
Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr.
President

Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečiadieniais nedirbama.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

STABDŽIŲ TAISYMAS IR NAUJŲ ĮDĖJIMAS

(COMPLETE BRAKE SERVICE)

KAROSERIJOS TAISYMAS, LYGINIMAS IR DAŽYMAS (BODY & FENDER WORK)

Taip pat tepimas, dalių keitimas ir kiti smulkūs mechaniški pataisymai.

Nauja dirbtuvė su moderniaisiais įrengimais.

Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikalauskite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išituks neturėsite jokių nemalonumų.

GENERALINIAI AGENTAI SIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntal 6-5206

LIETUVIŠKO STILIAUS MĖSINĖ IR DESRŲ GAMYKLA!

VOSYLIUS FOOD MART

2433 West 69th St. Telef. PROspect 6-2113

Gamina ir parduoda lietuviškas rūkytas dešras, skilandžius, įvairią rūkytą ir šviežią mėšą. Liet. sūriai, saldainiai, medus, delikatai, grocery prekės.

Mūsų erdvioje patalpoje turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

LIETUVIŲ ISTAIGA
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEaley 3-4711
Atidara pirmą ir ketvirtą 9-9 val., antrą, trečią ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 po pietų

SUKAKTUVINIS IŠPARDAVIMAS

Kiekvienas gauna ypatingą šventės dovaną. Dabar yra laikas prisiminti pageidavimus artimųjų anapus vandenyno:

VILNOS
VIETINĖS ir ANGLISKOS
PALTAMS MEDŽIAGOS
KOSTIUMAMS
BOUCLE
CHINCHILLA
VELOURS
KREPAS
KARTONAI
SILKAI
STANGRUS IR ISSIUVI-
NETAS. NAILONAS
CAPRONAS visų spalvų
AKSOMAS
IMPILAMS MEDŽIAGA
PAKLŌDEMS

Mes taip pat turim užuolaidoms, uždagalams ir baldų apmušimams medžiagas

STEIN TEXTILE CO.

616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.
TELEFONAS — HARRISON 7-3737

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St., Chernin's aikštėje.

Užuolaidos ir apdengimai baldams siuvami taip pat pagal užsakymą.

#